

3. Liczebniki i wyrazy podane w nawiasach zapiszcie w odpowiedniej formie gramatycznej.

- 1,5 (milion) (człowiek) –
 1,5 (jabłko) –
 1,5 (godzina) –
 1,5 (raz) (duży) –
 2,5 (raz) (duży) –
 5,7 (raz) (dużo) –
 3 $\frac{3}{4}$ (raz) (mało) –
 6,5 (godzina) –
 8,2 (tona) (jabłko) –
 3 $\frac{3}{4}$ (kilogram) (mąka) –

4. Określcie formy gramatyczne poniższych liczebników porządkowych. Następnie uzupełnijcie wniosek.

Liczebnik (z rzeczownikiem)	Liczba	Rodzaj	Przypadek
drugi (dom)			
pierwsi (ludzie)			
trzecim (rzędom)			
czwartymi (drzwiami)			
piątym (zakrętem)			
szóstą (lekcję)			

Rzeczowniki porządkowe odmieniają się przez:,
,

5. Podane liczebniki zastąpcie jednym wyrazem – liczebnikiem nieokreślonym.

Jeden, dwa (...) dziewięć to

Jedenaście, dwanaście (...) dziewiętnaście to

Dwadzieścia, trzydzieści (...) dziewięćdziesiąt to

Sto, dwieście (...) dziewięćset to

Przebieg zajęć

Etapy lekcji	Czas w minutach	Czynności nauczyciela i uczniów
Wprowadzenie	3	Rozdajemy uczniom karty pracy. Wyjaśniamy, że lekcja będzie poświęcona powtórzeniu wiadomości o rzeczowniku, czasowniku, przymiotniku, liczebniku i zaimku. Uczniowie dobierają się w pary.
Badanie (I) i przekształcanie (I)	15	Prosimy uczniów o przeczytanie tekstu <i>Zgoda na skok</i> i wykonanie w parach zadań dotyczących rzeczownika (zadania 1–3). Wskazany uczeń przypomina wiadomości dotyczące tej części mowy.
Prezentacja (I)	4	Wybrane osoby odczytują odpowiedzi, pozostali uczniowie uzupełniają informacje w swoich kartach pracy.
Badanie (II) i przekształcanie (II)	8	Prosimy uczniów o wykonanie zadań dotyczących liczebnika (zadania 4–5). Przy okazji powtarzamy podstawowe wiadomości na temat tej części mowy.
Prezentacja (II)	3	Wybrany uczeń prezentuje wyniki pracy grupy.
Badanie (III) i przekształcanie (III)	20	Uczniowie wykonują zadania dotyczące czasownika (zadania 6–9). Sprawdzamy znajomość tej części mowy, zwracając uwagę na parametry określające jej formę gramatyczną.
Prezentacja (III)	5	Czworo uczniów odczytuje poszczególne odpowiedzi.
Badanie (IV) i przekształcanie (IV)	8	Prosimy uczniów o wykonanie zadań dotyczących przymiotnika (zadania 10–11). Wspólnie ustalamy, przez co się odmienia ta część mowy, jak się stopniuje.
Prezentacja (IV)	4	Troje uczniów prezentuje efekty pracy.
Badanie (V) i przekształcanie (V)	8	Informujemy uczniów, że na koniec zajmiemy się zaimkiem. Powtarzamy podstawowe informacje o tej części mowy oraz prosimy o uzupełnienie tabeli i nazwanie podkreślonych zaimków (zadania 12–13).
Prezentacja (V)	2	Wybrane osoby odczytują odpowiedzi.
Badanie (VI) i prezentacja (VI)	5	Wnioskiem z lekcji będzie wskazanie cech wspólnych omówionych części mowy (zadanie 14). Po odczytaniu odpowiedzi (części mowy odmienne) przez jednego ucznia, polecamy zapisać temat do zeszytu.
Podsumowanie	5	Podsumowujemy pracę na lekcji, a następnie zadajemy pracę domową.



Test sprawdzający

Wersja B

.....
imię i nazwisko

Przeczytaj uważnie tekst, a następnie wykonaj zadania. Na pracę masz 40 minut.

Pani Przepiórkowska, zwana w całym Wygwizdowie i przyległych do tego przedmieścia okolicach miasta „Starą Przepiórzcą”, była dawną znajomą pani Borowiczowej [...].

Pani Przepiórkowska trzymała uczniów na stancji*, toteż matka wstępniaka** uznała za rzecz najstosowniejszą pod opiekę starej i dobrej znajomej go oddać. „Stara Przepiórzcza” miała onego czasu trzech synów i dwie córki. Z taką przynajmniej gromadką została po śmierci męża, oficjalisty fabryk żelaznych, na bruku, a raczej na błocie miasteczka Belchatowa. Nie wiadomo nikomu, jakim sposobem z owego błota wybrnęła i dała dzieciom jaką taką edukację. Dość, że najstarszy i najukochańszy jej syn Teofil dostał miejsce podłesnego i zabrał całą rodzinę do siebie. Młodszy otrzymał urząd na poczcie, a najmłodszy był kancelistą w Towarzystwie Kredytowym Ziemskim. Życie uśmiechnęło się wtedy do starej, ale krótko trwał jego uśmiech. Wybuchło powstanie, młodszy syn znikł z domu i więcej nie wrócił. Nie odnalazła nawet jego ciała, pomimo że zjeździła całą okolicę wzdłuż i w poprzek. W osiem lat później najstarszy syn Teofil, dobrodziei i opiekun całej rodziny, zmarł nagle w lesie ukąszony przez żmiję. Wtedy matka i dwie siostry sprowadziły się do najmłodszego, Karola, i zamieszkały u niego, czyli, jak w tamtych okolicach miasta bez żadnej złośliwości, przenośni, a z zupełną ścisłością mówiono, usiadły mu wszystkie trzy na karku.

Panny Przepiórkowskie nie powychodziły za mąż, zestarzały się i uczyniły ze swych nawyków i usposobień i humorów prawdziwy ocet siedmiu złodziei. Starsza z nich była osobą około lat czterdziestu i zachowała do tak późnego wieku zdolność uśmiechania się w niektórych momentach życia. Młodsza z niewiadomych przyczyn tak skandalicznie zbrzydła, że według relacji uczniów z klasy siódmej i ósmej najspokojniejsze psy miejskie, których głosu nikt nie słyszał, szczerkały zajadle, gdy przechodziła.

S. Żeromski, *Szyfowe prace*, Warszawa 1975, s. 69.

* **stancja** – pokój, mieszkanie, niekiedy z wyżywieniem, wynajmowane uczniom lub studentom

** **wstępniak** – uczeń klasy wstępnej gimnazjum

1. Pierwsze zdanie drugiego akapitu to

- A. zdanie złożone współrzędnie.
- B. zdanie złożone podrzędnie.
- C. równoważnik zdania.
- D. zdanie pojedyncze.